

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2014. július 10.
(csütörtök)

Földvári Tibor

AZ ÚR SZOLGÁJÁNAK URA

Lekció: Zsoltár 86

Alapige: Zsoltár 86

Dávid imádsága. URam, fordítsd felém füledet, hallgass meg, mert nyomorult és szegény vagyok! Tartsd meg életemet, mert kegyes vagyok. Mentsd meg, Istenem, szolgádat, aki benned bízik. Könyörülj rajtam, Uram, mert hozzád kiáltok mindennap! Vidámítsd meg szolgád lelkét, mert hozzád emelem föl, Uram, lelkemet. Mert te, Uram, jó vagy és megbocsátó, igen kegyelmes mindazokhoz, akik hozzád kiáltanak. Figyelj, URam, imádságomra, és hallgasd meg könyörgésem szavát! Nyomorúságom idején hozzád kiáltok, mert te meghallgatsz engem. Nincsen, Uram, hozzád hasonló az istenek között, és nincs műveidhez hasonló sem! Eljön minden nép, amelyet alkottál, leborulnak előtted, Uram, és dicsőítik nevedet. Mert nagy vagy te, és csodadolgokat művelsz. Egyedül csak te vagy Isten! Taníts meg engem utadra, URam, hogy igazságodban járhassak, és teljes szívvel féljem nevedet! Magasztallak, URam, Istenem, teljes szívemből, és örökké dicsőítem nevedet! Mert nagy rajtam a kegyelmed, és a Seol mélyéről is kiszabadítottad lelkemet. Istenem! Kevélyek támadtak ellenem, és kegyetlenek serege keresi lelkemet, akik nem törődnek veled. De te, Uram, irgalmas és könyörülő Isten vagy, késedelmes a haragra, és nagy a kegyelmed és hűséged! Tekints rám, és könyörülj rajtam! Add a te erődöt szolgádnak, és mentsd meg szolgálóleányod fiát! Add nekem jószágod jelét, hogy lássák gyűlölőim, és megszégyenüljenek, amikor te, URam, megsegítesz és megvigasztalsz engem.

Imádkozzunk!

Dicsőítünk téged, mennyei Atyánk, hogy a munkanap végén együtt lehetünk a te népeddel. Magasztalhattunk a zsoltárénekekben is, ugyanezt tehetjük

AZ ÚR SZOLGÁJÁNAK URA

most csendes imádságban, és átélhetjük azt a csodát, hogy a te igéd megszólal közöttünk. Köszönjük, Urunk, hogy ma is dicsőségesen cselekszel mindent a hétköznapok során is ünnepélyesen, magasztosan.

Bocsásd meg, kérünk, amikor nem látjuk a te munkádat, amikor elfeledkezünk rólad, kétségeskedünk. Bárcsak, Urunk, a szívünket mindig betöltené az, amiről énekeltünk is a zsoltárban!

Köszönjük, Urunk, neked, hogy a gyülekezet közösségében egymást is erősíthetjük. Most is azt kérjük, hogy üdítsd fel a lelkünket elsősorban önmagaddal. És kérünk arra, hogy amit mondasz, segítsd cselekednünk.

Köszönjük, Urunk, a megszületett gyermekeket, áldunk azokért a családokért a gyülekezetben is, ahol a gyermekszületésben ajándékot adtál. És kérünk téged azokért, akik várnak gyermekre még, születésükre, tartsad a kismamákat.

És köszönjük, Urunk, azt is, hogy többen a testvéreink, barátaink közül pihenhetnek máshol vagy csendeshéten lehetnek. Kérünk téged arra, hogy őket is áldd meg kegyelmedből.

Magasztalunk, hogy te közel vagy a téged hívókhoz. Most mi is hívunk téged, hogy szólj, Urunk, mert hallják a te szolgáid. Az Úr Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

A múlt héten konfirmandusokkal voltunk Neszmélyen. Az egyik fiú a Costa Rica-i csapatnak szurkolt, és nagyon várta, hogy bejutnak majd a döntőbe és győzelmet aratnak. Kíváncsi voltam, hogy mi lett velük, utólag néztem meg a tizenegyeseket, amiket az ellenféllel szemben, ugye, ők is rúgtak, és elszomorodtam a fiú miatt, hogy végül is nem ők jutottak tovább, de nagyon megható volt azt látni, ahogy ez a csapat a tizenegyesrugások közben úgy térden állva várta az eredményt. Ha valaki nézte esetleg a meccset, akkor azt is láthatta ott a végén a tévében, hogy utána olyan egyszerűen, természetesen, szomorúan, mégis megnyugodva odamentek az ellenfél csapattagjaihoz és gratuláltak nekik. Látszott, hogy ők elfogadták azt, hogy nem jutottunk tovább, szomorúan, de megnyugodva. Ők is Istenhez imádkoztak a meccs előtt is meg alatt is, és a sikertelenséget is el tudták fogadni. Könnyebb, amikor gólt lő valaki és mutat fölfelé két kezével, és ilyenkor általában Istenre mutat és hálás és megköszöni. Nehezebb a bajokat és a sikertelenségeket elfogadni ilyen helyzetben.

Azért jutott eszembe ez az élményem, mert itt Dávid imádságáról hallunk a Kórah fiai zsoltárai között. Önmagában érdekes számomra, hogy a Kórah fiai zsoltára közé ékelték be Isten Lelkétől vezetve a Zsoltárok könyve összeállító Dávid imádságát. Ebben az imádságban látszik, hogy bajban van, nehézségben van, viszont végig az Uráról beszél a zsoltáros, és a zsoltár eleje is meg a vége is könyörgés és fohász nagyon nehéz helyzetben. A zsoltár közepe viszont meghatározza az egész imádságát, ott pedig végig Istenéről beszél. Nehéz körülmény között is tudja, hogy kiben bízhat, és még az imádságát is nyomorúságos helyzetében így tudja elmondani. Nem jutottunk tovább a vébédöntő felé, elfogadjuk, ott is egyfajta harc van, ellenfél, ez játék.

A zsoltáros az élet játéka közepette sokkal nehezebb helyzetben tapasztalja meg hasonlóan: nem mindig a siker, hanem az ellenfelek, a kegyetlenek támadásai, de ott van az Úr. Az Úr szolgája Uráról lesz szó az igehirdetésben, és hogy az Úr szolgája, aki bízik az ő Urában, hogyan is imádkozik Istenben bízó hittel akkor, amikor látszólag nagyon nehéz a helyzet.

Dávid imádsága – ez a felirata a zsoltárnak. Lehet, hogy maga Dávid írta, az is lehet hogy dávidi zsoltár abban az értelemben, hogy nem Dávid a szerző, de azokról az eseményekről, igazságokról ír a zsoltáros, amit Dávid életében is láthattunk. Mindegy, hogy melyiket vesszük alapul, mindenképpen Dávid életéhez kapcsolódóan értelmezhetjük és magyarázhatjuk ezt a gyönyörű szép zsoltárt. Először azt nézzük meg, hogy a zsoltár szerkezete hogyan mutatja, ki is Dávid Istene, ki is a zsoltáros Ura. Azután nagyon röviden elemezzünk majd néhány igazságot. Kiapadhatatlan forrása az isteni üzenetnek ez a zsoltár is.

Az Úr szolgája Uráról van tehát szó. Igyekeztem a felolvasás során is kiemelni, amikor ezt mondja, hogy Uram, vagy Istenem. Dávid – ha Dávid írta – vagy a zsoltáros, ha Dáviddal kapcsolatban írt, háromféle módon is megszólítja Istent: a Jahve névvel, ami az ÚR – nagybetűs ÚR a Bibliánkban –, az Adonáj névvel, ami szintén Urat jelent, és az Elóhim névvel, ami az Isten. Legtöbbször az Adonáj kifejezést mondja. Adonáj azt jelenti: Uram. Ami fontos, hogy mind a három elnevezés méltóságjelző, Istennek a legszemélyesebb megszólítása.

S amíg a Jahve – ÚR kifejezésben elsősorban a személyességnek a szövetségi szeretetet, hűséget igazoló isteni nagysága, szeretete sugárzik, ami a szabadításban megy végbe, ezért mondta Isten például Mózesnek, hogy Ábrahámnak, Izsáknak, Jákóbnak Mindenható néven voltam ismeretes, de te számodra, Izrael népe számára már a Jahve néven, a Szabadító néven. Az Adonáj és az Elóhim Istennek a mindent meghaladó, páratlan hatalmát, nagyságát jelzi a teremtésben. Itt is benne lehet a szabadítás tettei sora, de az a személyes, hűséges Jahve – ÚR, mindenható hatalommal bíró isteni személy. Ami fontos, hogy így mondja a zsoltáros: Istenem, Uram. Tehát személyes. A zsoltáros ilyenek mutatja be tehát az egész zsoltáron keresztül Istent az elnevezésekkel is.

A középpontban ő van. A szerkezetről csak annyit, hogy az 1-7. versben általánosan kiált szabadításért, azután a 8-13. versig beszél az Úrról, majd a 14-17. versig a zárószakaszban konkrétan kér fenyegetettségből szabadítást, tehát a két könyörgés közé ékeli be oda középre az Úrra vonatkozó igei kijelentéseket. Ezzel is jelzi tehát a szerkesztés, hogy a középen van, ami a legfontosabb. Ahogy hallottuk, a kérdésben is van, amikor megfogalmazza, hogy ki is az, akihez könyörgök. 15. versben: „De te Uram, könyörülő és irgalmas Isten vagy, késedelmes a haragra, nagy kegyelmű és igazságú!” Azután 5. vers: „Mert te Uram jó vagy és kegyelmes, és nagy irgalmasságú mindazokhoz, akik hozzád kiáltanak.” Mégis a középső részben bővebben ki akarja fejteni, hogy ki is ez az Úr.

Az a nagy kérdés ugyanis, hogy a zsoltáros vajon a nehézségek, bajok, fenyegetettség idején látja-e valóban annak az Urat, aki. Mert gondoljunk Dá-

vidra, amikor igazából nem is volt nagy fenyegetettségben része, csupán az igazságérzetét érte támadás. A bolond Nábál milyen csúnyán válaszol Dávid kérésére. Az ő felesége Abigail, a bölcs Abigail. Nábál gonoszága Dávidból kihozza a legszörnyűbb érzéseket, ott teljesen magára gondol, hogy megsértettek, és hogy jön ő ahhoz, hogy... Dávid megy, hogy kiirtson mindenkit, még a kutyákat is Nábál otthonában, mert ott nem az Úrra néz. Itt tehát nem is olyan nehéz fenyegetettség érte, nem volt veszélyben az élete, csak a lelkét érte súlyos támadás. És nem az Úrról beszél Dávid, hanem magáról: én, én, én.

Itt is lehetett hallani a zsoltárban, hogy én, én, én. Én Istenem, az én bajomban. Benne van az én, de mégis kicsengett végig, hogy de akkor is az Úr. Magáról is a zsoltáros úgy beszél, mint aki az Úrhoz tartozik. A zsoltáros önmagát is az Úrral való kapcsolatában látja tehát. Ezért nagyon kedves, hogy az elején is meg a végén az Úr szolgájának nevezi magát. „Tartsd meg életemet, mert kegyes vagyok én; mentsd meg én Istenem a te szolgádat, aki bízik benned.” 16. vers: „Tekints reám és könyörülj rajtam! Add a te erődöt a te szolgádnak, és szabadítsd meg a te szolgálóleányodnak fiát!”

Az Úr szolgája. Nem tudom, kihalljuk-e ebben a kifejezésben, hogy Jézusra is ezt vonatkoztatta például az ézsaiási prófécia 42. részben, amit aztán az Úr Jézus magára is értelmez Máté evangéliuma 12. részében. Az Úr szolgája. Ez a zsoltár nem messiási zsoltár ilyen értelemben, csak a kifejezés jelzi, hogy még a messiási személy is az Úr szolgája. Ez a kifejezés vonatkozhat a királyra tehát. Ha Dávid a szerző, akkor Dávid királyként írja le mindazt, amit. Ha pedig nem királyról van szó, akkor pedig egyszerű hívő izraelita, aki az Úr szolgájának mondhatja magát. Ami fontos, ha király lenne, hogy az uralkodó, akié minden hatalom az országban, tudja, hogy fölöttem is van Úr. És emlékszünk, hogy a bírák korában ez volt az egyik legnagyobb baj, hogy nem volt király, és mindenki azt tette, amit jónak látott. Ha pedig van király, akkor a király is az Úr szolgája. Milyen nagy áldás ez!

A „szolgálólányod fia” kifejezés tovább mélyíti ennek a gondolatnak a szépségét, mert arra utal, amikor megvásároltak egy rabszolganőt, és ha annak fia született az ura házában, akkor a rabszolganő fia az urának a szolgája lett. Mivel születés által lett családtag, nagyon szoros volt rabszolgaként is a családhoz tartozás. A „szolgálólányod fia” tehát azt jelenti, hogy hihetetlen szoros kapcsolatban van a zsoltáros az Úrral. Családtag. Az ókori törvények szerint is igaz ez, mennyivel inkább az izraeli törvények szerint. Mivel családtag, ezért az Úr így viszonyul hozzá. Már is ott van a gondolat, hogy ha fenyegetettség éri, akár általánosságban, ahogy az első szakaszban látjuk, vagy konkrétan kevélyek, gonoszok támadnak ellenem – mondja ott a végén –, igazából nem is őt érinti ez a támadás, hanem azt, aki a családfő a házban, az urat. A „szolgálólányod fia” kifejezés azt jelzi, hogy igazából az Urat támadják. Erről ír is egyébként, hogy tulajdonképpen az Urat nem ismerők olyan gonoszok, amilyenek. Az ő Urát vádolják. Jussanak eszünkbe azok az igék, ahol Isten maga is kimondja: aki titeket bánt, a szememfényét bántja. Vagy Jézus mondta azt: ha engem üldöztek, akkor titeket is üldöznek majd.

Az Úr szolgája. A 2. versben így olvastuk: „Tartsd meg életemet, mert kegyes vagyok én; mentsd meg én Istenem a te szolgádat, aki bízik benned.” Az ősi szövegben az „én Istenem” kifejezést inkább így kellene mondani, hogy „te vagy Istenem”. Ez azért fontos, mert magáról beszél, de azt emeli ki, hogy te vagy Istenem. Nem azért, mert én választottalak téged Istenemnek, hanem azért, mert te választottál engem – derül ki a Mózes 5. könyvéből. Te vagy Istenem, ezért bízom benned. Védj meg, szabadítsd meg, tartsd meg a te szolgádat, mert te vagy Istenem.

Jézus is azt mondta, „mert nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket”. Emlékszünk-e arra, milyen kapcsolatot említett akkor a tanítványaira vonatkozóan? A János 15-ben szolgálókról is beszél Jézus, de a tanítványaival való kapcsolatánál azt mondja, ennél sokkal szorosabb a közösség, ti az én barátaim vagytok. Nincsen nagyobb szeretet annál, mintha valaki életét adja a barátaiért. Te vagy Istenem, én az Úr szolgája vagyok, de az újszövetségi kijelentésben Jézus az Úr szolgája, és az övéi már nemcsak az Úr szolgálói, hanem az Úr barátai. Mind a két kifejezés jelzi, hogy milyen szoros a kapcsolat. Csak Jézus a barát kifejezést a mélyebb kapcsolat miatt emeli ki.

Egyébként az ószövetségi időben is sokszor a rabszolga sokkal hűségesebb volt a családfőhöz, mint a család közvetlen tagja, gyermeke. Szóval nemcsak szolga, az Úr szolgája – Jézus szavai szerint –, hanem ennél sokkal több: barát. Én azért említem mindig az Úr Jézusra vonatkozó igazságokat is, hogy láthassuk, hogy ez ószövetségi zsoltár, de mi újszövetségi hívő népként olvashatjuk, és milyen bátorítás lehet csak a kifejezésekben, megszólításokban.

Te hogyan gondolkodol az Úrról a bajok idején? Látod-e az Urat annak, aki, a bajok idején is, a nehézségek között? Vagy csak a bajok és az imádságunk azzal van tele, hogy milyen nagy baj van, Uram, milyen nehézség, jaj, könnyörülj rajtam, mert mi lesz velem! Vagy pedig beszélünk arról, amiről, mert ott a körülmény, a helyzet, de a szívünket betölti – ahogy a zsoltárosnak is a szívét – az Úr iránti szeretet bizalma. Annak a biztos tudata, hogy nem is én szeretem elsősorban az Urat, hanem ő az, aki ilyen szeretettel van. A könnyörgés kifejtésénél is ez a hangsúlyos tehát. Elmondja a körülményeket, a bajokat, a nehézségeket, de a döntő akkor is az, hogy kié vagyok, kihez tartozom.

Emlékszünk, hogy amikor Dávid a legelső híres harcát harcolja Góliát ellen, akkor ő már király, csak jogilag még nem lehetett Saul miatt. Ezt fogalmazta meg Góliátnak, hogy ő kinek a nevében harcol: te, Góliát jössz úgy, ahogy, én is jövök úgy, ahogy, a Seregek Istene nevében, mert én hozzá tartozom, ezért fogok győzelmet aratni. Ott nem Dávidot érte a támadás még – illetve őt is érte, mert gyalázták Izrael népét, annak ő is tagja volt –, ott Isten népét érte a támadás, a baj, és Dávid ezt komolyan vette, s mint az Úr választott királya fiatal emberként, a Góliát elleni harcát így is értelmezhetjük, hogy az Úr népe iránti féltő szeretet miatt Dávid, a király könnyörög. Illetve nem is könnyörög ott, hanem kijelentést tesz és megy harcolni.

Lehet, hogy nem bennünket érint valami baj, nehéz körülmény, ellenség támadása, hanem valamelyik testvérünket, az Úr népét. Akkor is fontos, hogy

kié vagyok, kihez tartozik az, aki miatt a szívem nagyon fáj most és féltem, de a zsoltároshoz hasonlóan könyörögök, hogy mentsd meg, Uram, őt is, mert az Úrban bízunk. A könyörgés ténye is tehát – amit mond és ahogy mondja – mind-mind Istenre mutat.

Az Úr szolgálja kifejezés, illetve a körülmény leírásakor olvasható jellemzők miatt elmondható, hogy lehet, hogy külső támadás érte, ha az uralkodóról van szó, akkor az egész országot valami ellenség támad, az is lehet, hogy belső feszültség volt támadás, gonoszság. Megint ha Dávidra gondolunk, Dávid belülről is élt át sok kemény harcot, és külsőleg is érték támadások Dávid idejében is Izraelt. Általánosan is szabadulásért kell könyörögnie, az utolsó szakaszban, a 14. verstől kezdődően pedig egy konkrét élethelyzetet említ. De akkor is a döntő az Úr.

Most pedig térjünk rá arra még itt, hogy amikor az Úrról beszél, akkor milyennek is mutatja be. Igazából csak a kifejezéseket kell kiemelni, mert önmagukért beszélnek.

Azt mondja: „Nincsen Uram hozzád hasonló az istenek között”. Az istenek kifejezés, az vonatkozhat a pogány istenségekre – kisbetűs istennel –, és akkor ez egy kifejezés arra, hogy csak az Úr az Isten, és ha a pogány népek elgondolkoznak a maguk istenségeiről, és az Úrra gondolnának, akkor jó, ha félnek, mert az Úr az Úr. Gondoljunk arra, mikor Dágon templomában, amikor bevitték a szent ládát a bírák korában, akkor a szent láda előtt Dágon istenség ledőlt. De az istenek kifejezés vonatkozhat angyalokra is. Ez esetben a mennyei szinterről beszél a zsoltáros. Nincsen Uram hozzád hasonló a mennyben, az angyalok között, azaz ő a mindenség Ura a mennyei dicsőségben, a mennyei ragyogásban.

Azután beszél az Úr munkáiról: nincsenek hasonlóak a te munkáidhoz. Az Úr munkái az ő alkotásai, a teremtett világ, mindaz, amit ő teremtett. Ő teremtő Isten. A Mózes 1. könyve 1-2. részében nem véletlenül használja az Istenre vonatkozó kifejezést kétféleképpen. Egyszer arról olvasunk, hogy Isten, máskor pedig az Úristen. Az Isten, aki teremt mindent, már az Úristen, az ember megalkotása leírásánál, mert ez az Úr Izrael népe Ura. Az az Úr, aki szabadított, a teremtő Úr. A zsoltáros, amikor Istenről beszél, először természetesen szinte követve a mózesi könyvek leírását bemutatja a teremtő Urat mennyei nagyságában, aztán a látható világ, a teremtett világ szépségében, nagyságában. Még a népeket is ő teremtette, ő a népek alkotója. És olyan megdöbbentő olvasni, hogy a népek jönnek és imádják az Urat, leborulnak Isten előtt.

Ha a királyt külső fenyegetettség érte, mondjuk valamelyik szomszéd nép támadta meg, vagy a zsoltáros, aki imádkozik az Úr templomában, és éppen fenyegették Izraelt, gondoljunk bele, éppen imádkozik azért, hogy Uram, tartsd meg a népünket, mert nagy baj van, túlerőben van az ellenség, de ha így imádkozik, akkor igen, van miért imádkozni az ellenségre nézve, de ha az Úrra nézek, akkor meg azt látom, hogy hát ő a népek alkotója. És a végén a népek leborulnak az Úr előtt. Vagy kényszerből vagy szívből.

Itt jutott eszembe, hogy ez az a bizonyos madártávlat szemlélete, hogy a magasból minden más szempontból látszik. A madártávlat azt jelenti, hogy ami nekünk itt a földön mellettünk nagynak tűnik, ott a magasból sokkal kisebbnek látszik. Ha látom az Urat, és az Úr szemével nézem az ellenséget, a népeket, akkor már tudom is, hogy hát bántanak most éppen, de az Úr meg ott van. Ezért nagyon bátorító, hogy nemcsak azt mondja, hogy a népek legyőzettek, hanem odáig megy, hogy a népek dicsőítik majd Istent. A 87. Zsoltárban is részletesebben erről szól az ige, a Kóráh fiai tanítása. Most csak jelzem, hogy nem véletlen, hogy a 86. Zsoltárt követi a 87. A teremtő Úr az emberek, a népek alkotója is. És ezek a népek leborulnak előtted, Uram, dicsőítik a te nevedet.

Aztán arról beszél nagy vagy te, csodadolgokat mívelsz, művelsz. Csodadolgok. Ezek azok a dolgok, amikért a hívő emberek is ma is imádkozunk, hogy Uram, tegyél csodát. Amikor csodára van szükség, az minősítetten az Úr szabadító munkája. Ugye, hallottunk a csendes csodákról – Cseri tiszteletes úrnak a könyvében is van erről szó –, a csendes csodák, azok a hétköznapi csodák.

De vannak nagy csodák is. Vannak a lehetetlen helyzetek. Az egyik kommentáríró ezt a kifejezést, hogy csodadolgok, ő az Ábrahám és Sára történetéhez kapcsolódóan így nevezi, hogy a lehetetlen dolgok Istene és megoldója. Hány éves is volt Ábrahám meg Sára, amikor már nevettek is azon, hogy az Úr megint azt mondja, hogy gyermeked fog születni? Mert 75 éves korában jelentette ki neki, 100 volt Ábrahám, mikor megszületett, ez meg egy évvel korábban történt. Ábrahám 99 éves, Sára 89. Ha 24 évig nem teljesedett be az, amit az Úr ígért, akkor már nevetni kell azon, mikor azt mondja az Úr ismét, hogy most már be fog teljesedni, mert ez lehetetlen. És ott Isten mondja Sáráról, Sárának, illetve Ábrahámnak: van-e az Úrnak lehetetlen?

Jézus fogantatása titkánál is elhangzik, hogy mert az Istennél vagy az Úrnál semmi se lehetetlen. Mikor elmondja Máriának az angyal, hogy még Erzsébet is fogant a méhében, és már 6. hónapja áldott állapotban van. Tehát a csodadolgok lehetnek egyszerű hétköznapi csodák, de lehetnek lehetetlen helyzetek.

Melyikben könnyebb nekünk elhinni azt, amikor imádkozunk, hogy meg lehet tenni? Mert amikor hétköznapi dolgokról van szó, azok olyan természetesek, azokat nem nehéz elhinni, hogy az Úr megteheti. Szabadíthat, megoldást adhat. De amikor lehetetlen helyzet van, akkor nekem is nagyon nehéz elhinni, hogy hát, Uram, azért neked nincs lehetetlen. De csak akkor, hogyha a bajra, a körülményre koncentrálnak a hívő ember, még talán imádságban is. Ezért nagyon fontos, hogy a csodadolgokat is említi a zsoltáros. Tehát nemcsak teremt az Úr, fenntart és megtart, hanem csodálatosan szabadít. Akár lehetetlen dolgot is egy pillanat alatt meg tud oldani.

Csodadolgokat mívelsz. Ez a Károli féle kifejezés – remélem, érezzük – lehetetlen szép, míves. Nemcsak úgy megcsinál valamit valahogy, hanem aprólékosan, művészi módon megalkotja, elvégzi. Olyan módon szabadít az Úr, hogy csak néz a hívő ember, hogy nem gondoltam volna, hogy ilyen szépen meg lehet oldani ezt. Tehát az Úr szabadító csodái. Amikor csodálni szoktuk az Urat.

Itt még könyörög a megoldásért a zsoltáros, de a zsoltár közepén csodálja Istenét, hiszen elmondja, hogy ő kicsoda és milyennek ismerte meg eddig is.

A 11. verstől kezdődően pedig még személyesebben mondja el, hogy ez az Isten kicsoda. „Mutasd meg nékem a te útadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet. Dicsérlek téged Uram, Istenem, teljes szívből, és dicsóítem a te nevedet örökké! Mert nagy én rajtam a te kegyelmed, és kiszabadítottad lelkemet a mélységes pokolból.” A Seolból. Látszik, hogy itt a zsoltáros személyesen mondja el, hogy Isten jelenlétét hogyan élte át, hogyan tapasztalta meg az Urat. Ezért nem könyörgés, hanem hitvallás, megvallja, hogy az az Úr, akiről eddig beszéltem, velem kapcsolatban mi mindent tett és milyen Isten.

Egy másik kommentáríró azt jegyezte meg, hogy az isteni hatalmat, nagyságot, amikor leírja mennyei dicsőségben, aztán a látható világ nagyságában, az isteni szabadításokban, akkor ezt az isteni hatalmat és nagyságot most a maga személyes életére nézve is komolyan veszi. A szuverén Úr az én szuverén Istenem. A félreértések miatt újra meg újra el kell mondani testvérek, hogy a szuverén szó, az nem negatív. A magyarban néha úgy hangzik. A szuverén, a szerető, kegyelmes, jóságos Isten páratlan hatalommal bír, bármit megtehet.

A zsoltáros ezt mondja, és ezt kéri. Abban az értelemben kéri, hogy én, Uram, szeretném, hogyha az életem, a hitem itt a baj és a könyörgés idején is ilyen lenne. A bajok idején se változzon a veled való kapcsolatom. Még a pokolból is, a seolból is megszabadítottál engem. Ez a kifejezés, a seol, a pokol, azért nagyon fontos mert azt jelzi, hogy fenyegetettség van, lehet, hogy életveszély, de múlt időben mondja, hogy kiszabadítottál engem. A prófétai múlt, az vonatkozhat a jövő nagy tetteire is Istennek. Tehát itt vagy egy múltbeli szabadításra gondolhat a zsoltáros (már korábban is megmentettél, hiszem, hogy most is ezt fog történni, ezért is imádkozom), de az is lehet, hogy eddig sose tapasztaltam az Úr nagy csodáit, mert nem volt rá szükség, de tudom, hogy az a veszély, ami most engem érint, még ha halálos veszedelem is, akkor is olyan biztosan megszabadítasz, Uram, hogy megszabadítottál a seoltól, megszabadítottad lelkemet a pokoltól, a sírtól. Nem kell meghalnom a halálos veszedelemben sem.

Megint gondoljunk Dávidra, hogy amikor Saul elől menekült, hányszor volt halálos veszedelemben. Dávid zsoltárai a Bibliában, amikről biztos tudjuk, hogy dávidi zsoltárok abban az értelemben, hogy ő volt a szerzőjük, ott el is mondják, hogy milyen nehéz lelki terheket hordozott Dávid, mikor menekülni kellett neki, de amikor az Úrra nézett, akkor mindig tele volt a szíve bátorítással, biztatással a maga számára is.

Számunkra pedig, az Újszövetségben, mikor ezt a kifejezést olvashatjuk, hogy megszabadítottad lelkemet a mélységes pokolból, a seolból, a szó legszorosabb értelmében üzenetté válhat, olyan módon is érinthet, hogy Jézus Krisztus elhordozta a seol, a pokol legnagyobb mélységeit, az Istentől való elhagyatottságot, hogy szabadító legyen. Az Ószövetségben is ott van, hogy a halállal szemben is az Úr az Úr és ő megszabadít engem. Az Ószövetség hívői is hittek a feltámadásban. Olyan szomorú, hogy vannak olyan teológusok ma is, akik nem

fogadják el a Szentírás tekintését és tagadják, hogy szó lehetne a feltámadás gondolatáról is akár az Ószövetségben. A zoltáros szavai az Újszövetség fényében Jézus megtartó, megváltó művének a kiteljesedett, elvégzett voltában így is vonatkoztathatók. Mert a hívő embert is érintheti nagyon keményen például a halálfélelem. A súlyos, halálos betegség terhe, az a támadás. És múlt időben mondhatom: de megszabadítottál, Uram. Az Istentől való elhagyatottságot soha nem kell átélni.

Én ezeket a kifejezéseket gondoltam kiemelni. Lehetetlen az egész zoltárnak csak ezt a kis részét is egy igehirdetésben összefoglalni. De remélem, sikerült elmondani, hogy milyen magasztos a zoltáros Úrról való bizonyágtétele, hitvallása. És mennyire személyesen érinti őt. A 11. versben fogalmazza meg legszemélyesebben, ezt még egyszer felolvasom: „Mutasd meg nékem a te útadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet.” Ez a vers mindenképpen megér egy mélyebb magyarázatot.

Amikor imádkozik az Úr szolgája, könyörög, a gyakorlatban ez mit is jelent számára. Eddig is már próbáltam példát is mondani Dávid életére vonatkozóan, de elsősorban az Úrra figyeltünk. Az Úrra figyelő Dávid vagy az Úrra figyelő zoltáros hogyan éli meg azt, hogy könyörgök szabadításért. Vagy olyan helyzetben, ami szinte újra meg újra jön, az első szakasz tehát a rendszeres, általános támadások, nehézségek, bajok, a harmadik szakasz, amikor van egy aktuális élethelyzet, a kegyetlenek támadnak. Hogyan éli meg?

Itt volt megdöbbenő nekem, hogy amikor könyörög őszintén a megoldásért, az Úr szabadító munkájáért hittel könyörög, tehát a körülménynek is meg kell oldódnia – tedd meg ezt, Uram, gonoszoktól szabadíts meg, ne engedd, hogy az én gyűlölőim sikeresek legyenek –, de egy ilyen helyzetben is annyira az Úrral való kapcsolatra koncentrálok, hogy mégis csak azt kéri leginkább, hogy miközben ebben a nehéz helyzetben vagyok, amikor könyörögnöm kell, Uram, hozzád, aközben arra vigyázz, hogy én maradjak közel hozzád. Maradjak hűséges. „Mutasd meg nékem a te útadat, hogy járhassak a te igazságodban, és teljes szívvel féljem nevedet.” Nehogy az legyen, hogy a baj és nehézség idején annyira a bajra és nehézségre koncentrálok, hogy a végén még nem azon az úton járok, amelyen járnom kell. „Mutasd meg a te utadat” azt jelenti, hogy engedd, hogy jobban megismerjelek téged.

Jusson eszünkbe Jób. A végén a 42. részben mondja ki Jób, hogy most már Istent nemcsak úgy ismeri, mint akiről hallott, hanem emlékszünk, hogy hogyan mondja el Jób? Szemeimmel látlak téged. Ez még szorosabb, még mélyebb istenismeret. Eddig csak füleimnek hallásával hallottam felőled, pedig Jób nagyon sokat tudott az Úrról, persze a barátai próbálták elhíttetni vele, hogy az Úr nem is olyan, amilyen, de Jób nagyon sokat tudott Istenről, és nagyon mély, szoros kapcsolatban volt az Úrral. Emlékszünk, maga az Úr is dicsekedett Jób-nak az istenfélelmével, hitével, bölcsességével úgy mond. És Jób a halál árnyéka völgyében járva még jobban megismeri Istenét.

A 23. zoltárnak a mondata is ezért jutott eszembe, hogy – a 11. versben: mutasd meg a te utadat, Istenem, ismertesd meg magadat velem még mélyeb-

ben – amikor a halál árnyéka völgyében járok is, akkor is lássam, hogy te milyen pásztor vagy. Emlékszünk-e a 'Lábnymok' című képre meg szövegre? Amikor azt hiszi a hívő ember, hogy pontosan, amikor a legnehezebb élethelyzetekben van egy lábnyom, épp akkor hagytál el, Uram! Aztán rá kell döbbeni, hogy de-hogy is! Éppen akkor fogtalak a legközelebb magamhoz.

A zsoldáros, az Úr szolgája, aki ismeri az Urát, amikor hittel imádkozik és könyörög, akkor nagyon őszintén könyörög a megoldásokért a körülményekre nézve, de még mélyebb igazságot mond ki: az Úrral való kapcsolatod mélyüljön. Én nagyon elszégyelltem magam, mikor ezt az üzenetet megértettem a zsoldárban. Mert mostanában én inkább a megoldásokra koncentráltam, hogy Uram, ezt így, meg amazt úgy oldd meg, valami történik hirtelen, és akkor gyorsan kell valamit csinálni, mert jaj, baj van. Visszaemlékeztem, hogy egy gyermekhéten a csocsógolyó nekicsapódott az egyik fiú szemének, és hát az nagy veszélynek tűnt, és tényleg az is volt, akkor ott gyorsan kellett menni kórházba és izgul-tunk, és olyan jó volt, hogy akkor ott Isten megadta, hogy vezetőkként is az Úrra tudtunk koncentrálni elsősorban, és a fiúnak is így tudtunk bátorító mondatokat mondani, így tudtunk őszintén imádkozni, hogy az Úr őrizze meg a szemét, hogy ne legyen baj, tegyen csodát az Úr. Mostanában sajnos inkább a könyörgés a bajokra vonatkozóan. És ez nem jó. Illetve az nem jó, hogyha csak a bajokra figyel a hívő ember akkor is, amikor könyörög.

Azt is kéri, hogy járhasak a te igazságodban, azaz hűséggel maradjak meg azon az úton, amelyiket elém adtál. Járjak a te igazságodban, éljem meg a hitemet a nehézség közepette is, ahogy Jób is tette vagy ahogy Dávid megélte, és teljes szívvel féljem a te nevedet. Ne legyen kétszínűség, ne legyen kételkedés számomra, akkor se, amikor várni kell még a szabadításodra. Teljes szívvel. Ez a teljes szív azt jelenti, hogy az egész lényemet az töltse be, hogy én félek téged. Azaz én szeretlek téged, tisztellek, bízom benned és az imádságomat is ez hatja át.

A végén arról még, hogy az egész imádságát áthatotta – eddig is erről volt szó – az a bibliai kijelentés, amit ő ismerhetett meg Istenről a törvény, a mózesi törvények, a már meglevő ószövetségi kijelentések által. Mikor ezt mondja: „De te Uram, könyörülő és irgalmas Isten vagy, késedelmes a haragra, nagy kegyelmű és igazságú!” – ez például az aranyborjú történet utáni isteni önkijelentés visszahallása. Ezt vallja meg, hogy milyen az Úr. A lényeg, hogy áthatja az egész zsoldárt, a könyörgését a szentírási kijelentés. Bibliai kijelentéseket mond tulajdonképpen. Nekünk persze az is, hiszen itt van a Bibliában, de miközben a zsoldáros fogalmazza az imádságát, aközben áthatja az igei kijelentés az ő egész lényét.

Talán ezért is mondhatja ott a végén, mikor ezt kéri, hogy adj erőt a te szolgádnak, adj jelt nékem javamra. Erőt kér és jelet. Az erőt ahhoz kéri, hogy amíg benne vagyok a nehéz körülményben, amikor még imádkoznom kell, legyen erőm. Elsősorban ahhoz, hogy hűséggel járjak a te utadon, meg legyen erőm elhordozni azt a helyzetet, amiben te hagyod, hogy megismerjelek téged. Annak az igazsága ez, amit a Korinthusi 2. levélben nem sokára olvasunk is, Pálnak is

– emlékszünk – az erőtlenség közepette kellett az Isten erejét megismerni. Filippi levélben ezért mondja: mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít. Adj erőt! Tehát nem is azért könyörög elsősorban már itt, hogy oldódjon meg a helyzetem, hanem adj erőt addig is, amíg nem oldódik meg.

Amikor pedig jelet kér, ez jel az Úr szabadítására. Biztos abban, hogy van szabadítás, lesz szabadítás, és az Úr erősítő szeretete, kegyelme ebben a jeladásban látszik. Emlékszünk, hogy az Ószövetségben sokszor volt ilyen jel. Jézus maga is jelként is tett sok mindent. Nem a jelen van a hangsúly, hanem a szabadításon, de az Úrnak tetszik a jellel erősíteni az ő szolgáját, és ezt kéri. Tehát nem is csak a szabadítást, mert az természetes, hanem valami jelet, ami segít még erősebbnek lennem.

Ilyen értelemben kell kiemelni, hogy talán a mi személyes életünkben is történtek jelek, amelyek oda mutattak, hogy az Úr megoldást adott, biztos voltam ebben, de amikor az a jel megtörtént, bármi a földi életben, akkor azért még erősebben és még mélyebben tudtam az Úrba kapaszkodni. Neszmélyen én azért szeretek lenni, mert nyáron is majdnem mindig van zivatar, és nagyon sokszor lehet látni szivárványt. Számomra a szivárvány is mindig egyfajta jel. Olyan is megtörtént már, amikor jött a zivatar és az eső, és én kértem az Urat, hogy Uram, ha lehet, add, hogy legyen szivárvány, nem azért, mert nem bízom benned, hanem olyan szép lenne látni, meg mutatni a többieknek, hogy nézzétek, ott van az Úr jele a szivárványban, az Úr megemlékezik az ő népéről. A jel, amit kér, itt arra is vonatkozik, hogy még a gyűlölőim is lássák meg, hogy ki az én Uram. Azaz a támadás, a támadók látva azt a jelet, amit az Úr tesz az életemben, egyszer csak rádöbbennek, hogy ki is az az Úr, akinek a szolgáját mi megtámadtuk, amelyik Úr ellen mi harconi akarunk.

Ebben a zsoltárban tehát vagy maga Dávid, vagy a dávidi zsoltárokhoz hasonlóan író zsoltáros könyörög szabadításért, megoldásért, de ez a könyörgés igazából Istenről való hitvallástétel. Az Úr szolgája Urát ismerhetjük meg. És mivel az Úrra, az Úr szolgája az ő hatalmas Istenére figyel hittel és hűséggel, és megvallja őt annak, aki, ezért lehet az imádsága ilyen bátorító, hitvalló imádság, és ezért bátorítson bennünket is az imádságban.

Imádkozzunk!

Magasztalunk téged, Atyánk, hogy a Zsoltárok könyvét is leírtad, és köszönjük, hogy az ószövetségi imádságok, könyörgések, esedezések, hálaadások, dicsőítések számunkra magyar nyelven olvashatók, és valóban betölthetik a mi személyes imádságainkat is meg gyülekezeti hálaadásunkat, könyörgésünket, dicsőítésünket.

Áldunk azért, Urunk, hogy az ószövetségi hívő néped is hasonlóan átélte teremtő, megtartó, szabadító voltodat. Köszönjük, Urunk, hogy ha csak Dávid életére figyelnénk, akkor is látnánk, ki vagy te. De imádunk, hogy mi az Úr Jézusban is ismerhetünk már. Köszönjük, Urunk, hogy amit a zsoltáros átélt veled kapcsolatban, azt mi sokkal mélyebben átélhettük az Úr Jézussal kapcsolatban. Magasztalunk téged, hogy ő is mint Isten egyszülött Fia, a mennyei Atya

AZ ÚR SZOLGÁJÁNAK URA

szeretettje bízott tebenned, Atyánk. Köszönjük mindazt, amit az Úr Jézus tett földi életében és halálában. Köszönjük, Urunk, hogy a legnagyobb jel ő maga számunkra.

Köszönjük, Urunk, hogy te bennünket is újra meg újra emlékeztetsz arra, aki vagy. Segíts nekünk egyre jobban megismerni téged, és segíts, kérünk, hogy amikor imádkozunk váratlan, nehéz helyzetben is vagy lehetetlennek tűnő helyzetben, akkor is jusson eszünkbe, hogy kihez imádkozunk, kihez tartozunk. Köszönjük, Urunk, hogy ez egyedül a mi megoldásunk. És magasztalunk azért az igei igazságért, hogy te Jézussal együtt minden mást megadsz.

Szeretnénk, Urunk, ennek a reménységével most másokért is imádkozni. Eléd hozzuk, Urunk, kórházban levő testvéreinket, betegeinket. Segítsd azokat, aki halálos betegek, hadd tudják rád tekintő hittel hordozni a nehéz terhet. Imádkozunk a műtét előtt vagy után levőkért.

Kérünk, segítsd meg azokat is, akiknek az élete nem úgy alakult, ahogy szeretnék volna vagy akik még mindig várnak ígéretek beteljesedésére és nehezen várják. Kérünk, erősítsd meg őket.

Imádkozunk nem hívó szereteteinkért. Nekik is adj, Urunk, elsősorban hozzád térést.

Könyörülj meg, kérünk, az ukrajnai helyzeten. Adj, Urunk, ott békességet. Hisszük, Urunk, hogy neked van hatalmad erre is, mi ezért könyörgünk. Népünk vezetőinek is adjál bölcsességet és alázatot, hadd tudjanak ők is szolgáló módon hatalmon lenni.

És kérünk arra, Urunk, hogy a csendben elmondott imádságainkat is hallgasd meg, Jézus érdeméért.

Ámen.